

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ ШӘҺӘР
ТИБЫНДАГЫ УРЫССУ ПОСЕЛОГЫ СОВЕТЫ

КАРАР

Урыссу штп

№ 14 _____

«05» декабрь 2016 ел

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының
"Урыссу шәһәр тибындагы поселогы" муниципаль берәмлеге
Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Урыссу шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Уставын жирле үзидарә турындагы федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында, Ютазы муниципаль районының Урыссу шәһәр тибындагы поселогы Уставына түбәндәге үзгәрешләрне һәм өстәмэләрне кертү тәкъдим ителә:

«Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре» 6 статьясына: 1 өлешенә 20 пункттын һәм 3-4 өлешенә 20 пункттын үз көчен югалткан дип танырга;

1. «Жирлекләрнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләренә хәл итүгә жирлекнең жирле үзидарә органнары хокуклары» 7 статьясына «13» пунктта «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру» сүзләрен өстәргә;

«Жирлек Советы депутаты статусы» 29 статьясындагы 1 өлешенә 1.1 пункттын түбәндәге редакциядә баян итәргә: «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Урыссу шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге жирле үзидарәсенә сайланулы вазыйфаи заты депутат, жирле үзидарәненә сайланулы органы әгъзасы вәкаләтләренә 1.1 срогын биш ел тәшкил итә.»;

3. «Жирлек башлыгын сайлау тәртибе» 41 статьясын түбәндәге редакциядә баян итәргә: «1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Урыссу шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге башлыгы муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы тарафыннан үз составыннан сайлана.

4. «Жирлек башлыгы вәкаләтләре» 43 статьясында 2 өлеш өстәргә: «2. Жирлек башлыгы түбәндәге вәкаләтләренә гамәлгә ашыруга вәкаләтле жирле үзидарә органын билгели:

1) муниципаль-шәхси партнерлык проектына гамәлгә ашырганда жирле үзидарә органнары эшчәнлеген координацияләүне тәмин итү;

2) муниципаль партнерлык турында килешү төзү хокукына конкурслар уздыру өчен конкурс документациясен гавами партнерлыкка килештерү;

3) муниципаль партнерлык турындагы килешүне гамәлгә ашыруны мониторинглауны гамәлгә ашыру;

4) муниципаль-хосусый партнерлык турындагы килешүне гамәлгә ашыру барышында гавами партнерларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклауда ярдәм итү;

5) муниципаль-хосусый партнерлык турында төзелгән килешүләр реестрын алып бару;

6) муниципаль-хосусый партнерлык турында килешү турында мәгълүматның ачыклыгын һәм үтемеләгән тәмин итү;

7) вәкаләтле органга муниципаль-шәхси партнерлык турында килешүне гамәлгә ашыру нәтижәләрен тәкъдим итү;

8) Федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында һәм норматив хокукый актларында каралган башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыру.»;

5. «Башкарма комитет вәкаләтләре» 48 статьясын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

1. Авыл жирлеге башкарма комитеты:

1) планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәпкә алу өлкәсендә: - жирлек бюджеты проекты, жирлекнең комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнары һәм программалары проектлары; - жирлек бюджетының үтәлешен тәмин итә, жирлекне комплекслы социаль-икътисадый үстерү планнарының һәм программаларының үтәлешен оештыра; - жирлек бюджетының үтәлеше турында хисап, жирлекнең комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнарының һәм программаларының үтәлеше турында хисаплар әзерли; - жирлекнең икътисады һәм социаль-икътисадый үсеше өлкәсен характерлый торган статистик күрсәткечләр жыюны оештыра һәм әлеге органнарға Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә дәүләт хакимияте органнары тарафыннан бирелгән күрсәткечләргә бирүне оештыра;

2) жирлек территориясендә муниципаль милеккә идарә итү, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә: - жирлек муниципаль милеккәгә мөлкәт белән идарә итә, муниципаль милек объектларын төзү, сатып алу, алардан файдалану, файдалану, кушу һәм арендау мәсьәләләрен хәл итә; - жирлек Советы карары белән билгеләнгән очракларда муниципаль мөлкәтне читләштерү турында жирлек советын килештерүгә әзерли һәм (раслауга) кертә, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәр кертә; - муниципаль милеккәгә предприятиеләр, оешмалар белән идарә итә, жирлекнең икътисадый һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек итү турында шартнамәләр төзи; жирлек территориясендә халык милкенә төрле рәвешләрендәгә предприятиеләр төзүгә ярдәм итә; жирлек советы билгеләгән тәртиптә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр булдыра, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль учреждениеләргә һәм предприятиеләргә үзгәртеп кору һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә билгели һәм аларның житәкчеләрен биләп торган вазыйфасыннан азат итә.; - муниципаль казна учреждениеләргә эшчәнлеген финанс ягыннан тәмин итүне һәм муниципаль йөкләмәне бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр тарафыннан үтәүне финанс ягыннан тәмин итүне гамәлгә ашыра, шулай ук муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуны гамәлгә ашыра;

3) торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм халыкка башка хезмәт күрсәтү өлкәсендә: - жирлекнең коммуналь инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программаларын, жирлекнең транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын, жирлекнең социаль инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын эшли һәм гамәлгә ашыра, таләпләргә Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган жирлекнең социаль инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын гамәлгә ашыра; - жирлек гражданның элементга, жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәтләргә өчен шартлар тудыра; - гражданның ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыра һәм аларны күмү урыннарын карап тотуны тәмин итә; - энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләгән арттыру өлкәсендә муниципаль программаларны раслый һәм тормышка ашыра, жирлек чикләрендә муниципаль торак фонды булган күп фатирлы йортларга энергетика тикшерүен оештыра, энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләгән арттыру турында законнарда каралган башка чаралар оештыра һәм үткәрә; - коммуналь инфраструктура системасына тоташуга тарифларны, коммуналь комплекс оешмалары товарларына һәм хезмәт күрсәтүләргә тарифларга өстәмәләр, кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларга) өстәмә тарифларны жайга сала; - авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә һәм авыл хужалыгы продукциясе, чимал һәм азык-төлек базарын киңәйтүгә ярдәм итә, кече һәм урта эшкүарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра; 4) мәдәният, спорт, балалар һәм яшьләр белән эшләр, гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәмин итү өлкәсендә: - халыкның ялын оештыру һәм мәдәният оешмалары хезмәтләргә белән тәмин итү өчен шартлар тудыра; - жирлек территориясендә физик культура һәм массакүләм спорт үсеше өчен шартлар тудыра; - жирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыра һәм тормышка ашыра; - балалар һәм яшьләр белән эшләр чараларын оештыра һәм тормышка ашыра; - жирлек территориясендә законнарның, дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары актларының үтәлешен, гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәмин итә; - билгеләнгән тәртиптә, шул

исәптән судта яки арбитраж судта, жирле үзидарә органнарының һәм дәүләт вазыйфаи затларының, предприятие, учреждение, оешмаларның хокукларын боза торган актларга карата шикаять бирә; - жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янғын куркынычсызлыгы чараларын үткәрүне тәмин итә; - муниципаль сайлауларны, жирле референдумны эзерләү һәм үткәрүне, жирлек депутатын, жирлекнең сайлау органы әгъзасын, жирлекнең сайланулы вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирүне, жирлек чикләрен үзгәртү, жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне оештыру һәм матди-техник яктан тәмин итә; - жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затларын, жирле үзидарәнең сайланулы органнары әгъзаларын, жирлек Советы депутатларын, муниципаль хезмәткәрләрне һәм муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләрен һөнәри белем һәм өстәмә һөнәри белем бирүне оештыра, Россия Федерациясенә Мәгариф турындагы законнарында һәм муниципаль хезмәт турындагы законнарда каралган тәртиптә муниципаль хезмәт өчен кадрлар эзерләүне оештыра; - жыелышлар, митинглар, урам йөрешләре, демонстрацияләр һәм пикетлар уздыруга, спорт, тамаша һәм башка массакүләм иҗтимагый чараларны оештыруга бәйле законнарда каралган чараларны гамәлгә ашыра; - жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданның һәм аларның берләшмәләренә ярдәм күрсәтүне тәмин итә, халык дружиналары эшчәнлеген өчен шартлар тудыра;

5) төзекләндерү өлкәсендә: - көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чарны жыюны һәм чыгаруны оештыра; - жирлек территориясен төзекләндерү (урамнарны, территорияне яшәлләндерүне, урамнар һәм йортларның номерлары белән күрсәткечләр куюны, кече архитектура формаларын урнаштыруны һәм карап тотуны да кертеп) эшчәнлеген оештыра; - адресация объектларына адреслар бирүне, адресларны үзгәртүне, гамәлдән чыгаруны, урам юллары элементларына (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, региональ яисә муниципальгә әһәмияттәге жирле әһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш) исемнәр бирүне, жирлек чикләрендә планировка структурасы элементларына исемнәр бирүне, мондый исемнәрне алмаштыруны, дәүләт адреслы реестрында мәгълүмат урнаштыруны гамәлгә ашыра;

б) жирлекнең жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен башкару өлкәсендә: - жирлекнең жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра; - исәпкә алып бара һәм дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен тапшырылган матди һәм финанс чараларыннан тиешенчә файдалануны тәмин итә; - тиешле федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен башкару турында хисаплар тапшыра; - жирлекнең жирле үзидарә органнары карамагындагы матди ресурслардан һәм финанс чараларыннан аларга тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен өстәмә файдалануны тәмин итә;

7) **башка вәкаләтләр:** - жирлек башлыгы эшчәнлеген хокукый, мәгълүмати, матди-техник оештыруны һәм башка тәмин итүне гамәлгә ашыра; - жирлекнең архив фондларын булдыруны тәмин итә; - жирлекнең 6 статьясындагы 1 өлешенә 4 һәм 9 пунктларында каралган жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итү максатларында жирлек өчен социаль әһәмияткә ия эшләрен (шул исәптән кизү торуларны) ирекле нигездә башкаруга гражданның жәлеп итү турында карар кабул итә һәм аларны үткәрүне оештыра; - федераль законнар нигезендә халыкара һәм тышкы икътисадый элементләрен гамәлгә ашыра; - жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча башка вәкаләтләрен гамәлгә ашыра, әлегә Устав законнарында каралган вәкаләтләрдән тыш, жирлек Советы яисә жирлекнең башка жирле үзидарә органнары компетенциясенә карарлар белән гамәлгә ашыра.

2. Башкарма комитет жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләрен хәл итү буенча түбәндәге вәкаләтләрен гамәлгә ашыра:

- жирлек музейларын төзи; - опека һәм попечительлек эшчәнлеген гамәлгә ашыруда катнаша;
- жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни мохтариятләренә хокукларын тормышка ашыру белән бәйле эшчәнлекне тормышка ашыру өчен шартлар тудыра;

- Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм жирлек территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендә чараларны тормышка ашыруга ярдәм итә;

- жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләрне мобилизация эзерләү чараларын оештыруда һәм тормышка ашыруда катнаша;

- муниципаль янгын сагы булдыра;

«Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыра.

- туризм үсеше өчен шартлар тудыра; - кеше хокукларын тәэмин итүне жәмәгать контролен гамәлгә ашыручы һәм мәжбүри тоту урыннарындагы затларга булышлык күрсәтүче ижтимагый күзәтү комиссияләренә ярдәм күрсәтә.

- «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук Гомумроссия инвалидлар ижтимагый берләшмәләре тарафыннан оештырылган оешмаларга ярдәм күрсәтә;

- оешмалар тарафыннан федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда хезмәт күрсәтүләренә сыйфатын бәйсез бәяләүне оештыру өчен шартлар тудыра;

- гражданнарга социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча торак законнары нигезендә муниципаль торак фондының торак урыннарын бирә;

- жирлек территориясендә яшәүче хужасыз йорт хайваннарын аулау һәм асрау чараларын күрә.

3. Жирлекнең башкарма комитеты муниципаль контрольлекне гамәлгә ашыруга вәкаләтле орган булып тора. Муниципаль контроль өлкәсендә авыл жирлегә Башкарма комитеты вәкаләтләренә керә:

1) тиешле территориядә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру;

2) жирле үзидарә органнарына гамәлгә ашыру вәкаләтләре бирелгән региональ дәүләт контролен (күзәтчелеген) оештыру һәм гамәлгә ашыру;

3) эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруның административ регламентларын эшләү. Күрсәтелгән административ регламентларны эшләү һәм кабул итү Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла;

4) федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында һәм башка норматив хокукый актларында каралган башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыру. Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру функцияләре, мондый органнарның статусын билгеләүче хокукый актлар нигезендә, жирлек башкарма комитеты органнарына йөкләнергә мөмкин. Юридик затларга, индивидуаль эшкуарларга муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга, тикшерүләренә оештыруга һәм уздыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрәндәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

4. «Муниципаль хокукый актларны эзерләү» 69 статья түбәндәге эчтәлеккә 3,4 өлешләр өстәргә: «3. Жирлекне Татарстан Республикасы законы белән тиешле исемлеккә керткәндә, районның эшкуарлык һәм инвестиция эшчәнлегә субъектлары өчен яңа бурычлар билгели торган яисә муниципаль норматив хокукый актларда элек каралган бурычларны үзгәртә торган муниципаль хокукый актлар проектлары, жирле үзидарә органнары уздыра торган жайга салу йогынтысын Татарстан Республикасы законы нигезендә билгеләнгән тәртиптә түбәндәгечә бәяләнергә тиеш, моңа түбәндәгеләр керми:

1) Жирлек Советының жирле салымнарны һәм жыемнарны билгеләүче, үзгәртүче, туктатып торучы, юкка чыгаручы норматив хокукый актлары проектлары;

2) Жирлек Советының бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы норматив хокукый актлары проектлары.

5. Муниципаль норматив хокукый актлар проектларының жайга салу йогынтысын баяләү эшқуарлык һәм инвестиция эшчәнлеге субъектлары өчен артык бурычлар, тыюлар һәм чикләүләр кертә торган яисә аларны кертүгә этәрә торган нигезләмәләрне, шулай ук эшқуарлык һәм инвестиция эшчәнлеге субъектларының һәм жирле бюджетларның нигезләнмәгән чыгымнары барлыкка килүгә ярдәм итә торган нигезләмәләрне ачыклау максатларында уздырыла.»

Ютазы муниципаль районы Урыссу шәһәр
тибындагы поселогы Башлығы,
Урыссу шәһәр тибындагы поселогы Советы Рәисе

Р.М. Нуриев